

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

CHICAGO, ILL., PETEK, 2. DEC. 1921.

LETO (VOL.) VII

ŠTEV. (No.) 94.

Published and distributed under permit (No. 300) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE.

IZ RAZOROŽEVALNE KONFERENCE.

Kakor se poroča bo konferenca dovolila Japonski, da ostane v Madžuriji za stalno. Seveda bo to gnjijoča rana v Aziji, kjer se bo delal neprestano gnoj nezadovoljnosti. Japonska bo pa oddala Shantung.

Zelo počasi gre naprej delo pri tej konferenci. Kakor vedno, tako so se tudi tukaj diplomati skrili za zaklenjena vrata. Vse delo sedanjih svetovnih diplomatov je nepošteno, sloni samo na sleparskih "trikih", s katerimi skušajo samo eno: kako bi drug drugega bolj goljufali. Ko govorijo, nikdar ne mislijo to, kar govorijo. "Stavek je misel z besedo razodeta", smo se učili v slovnici. "Diplomacija je pa misel z besedo zakrita". Zato pa nikdar in nikjer ne bodo uspeli. Trenutni vspehi je vse, kar dosega. Že cele tedne se kregajo, kako bi uredili Kitajsko in Japonsko, kakor da bi drugih težav na svetu ne bilo, kakor samo te. Res smešno! — Sedaj so baže toliko doslegli, da bo Japonska poklicala svoje vojske iz Kitajske. Noče jih pa iz Madžurije. Tudi Shantung bo dala nazaj.

Japonska tudi ni zadovoljna s številom bojnih ladij, katerega ji je konferenca določila. Ta frkovec hoče imeti toliko ladij, kakor velika Amerika.

V Španskem parlamentu je ministerski predsednik jako obžaloval, da Španija ni zastopana pri razoroževalni konferenci. Pozival je vlado, naj kralj sam skupaj z nekaterimi voditelji naroda takoj odide v Washington. Ministerski predsednik je pozabil, da je Španska katoliška država, te pa prostozidarji in židje ne marajo v svoji sredi. Italija ima milost v njih očeh, ker jo vodijo prostozidarji in židje.

CHICAGO DOBI NOV NAČIN TELEFONA.

Z janjarjem bomo dobili v Chicago nov telefonski sistem, ko ne bo treba več klicati posameznih števil, s katero bomo hoteli govoriti, temveč bomo sami lahko številko dobili, kakor imajo že do sedaj v Lofinu, O. Seveda ne bo mogoče po celim mestu takoj izpeljati tega sistema. Vendar pa se bo začelo z januarjem počasi prenosovanje telefonskih zvez. Tudi decembrova telefonska knjiga ima znatne spremembe. Uvedli so okrajšave telefonskih postaj, kar bo gotovo jako neprijetno za začetnike in one, ki ne znajo dobro angleščine, kakor tudi ta tuje izven Chicago.

5c NA POULIČNI ŽELEZNICI V CHICAGO.

Meddržavna trgovska komisija je minuli teden ukazala, da mora kompanija poulične železnice v Chicago znižati voznino na 5c mesto sedanjih 8c. Kompanija je pa dobila od sodišča injunkcijo ukaza, po kateri ukaz ne pride v veljavo, dokler sodišče ne odloči, ali je ukaz pravičen ali ni. Zato ni prišla ta voznina za 5c v veljavo. Toda komisija je doslegla, da se je nek mešan pritožil pri sodišču in sodnik je odločil, da ukaz komisije velja, če je tudi nje-ga izvršitev za čas ustavljena. Zato mora kompanija dati vsakemu, ki se pelja po železnici "transfer", za katerega bo morala kompanija dati nazaj 3c, ako izgubi svojo pravdo pred sodiščem. Vsi, ki se vozijo po železnici, naj toraj gotovo zahtevajo (Nadaljevanje na 2. strani.)

RAZGLED PO SVETU

ŠTEVILO VLADNIH ČASNIKOV V RUSIJI.

Kako znajo ceniti boljševiki moč časnikarstva, ki jih edino drži na vladni, kažejo številke vladnih dnevnikov, katere izdaja vlada. Kakor poroča vlada, ima Rusija sedaj nad 700 dnevnikov po raznih mestih in pokrajinah.

KAKO JE RUSIJA DOBILA SVOJEGA "PAPEŽA."

Monsignore Euloge, pravoslavni nadškof Volhynije, ki je ušel iz sovjetske Rusije, da je ušel boljševiškem preganjanju, ki bi ga gotovo ubili, ko bi ga bili dobili, se je začasno nastanil v Parizu. Obiskal je tudi kardinala Dubois in se mu je zahvalil za vse, kar je Pariški kardinal že storil za ubogi ruski stradalni narod. Časniki so se temu obisku zelo začudili, kajti od časa Petra Velikega se še ni zgodilo, da bi bil kak pravoslavni nadškof obiskal katoliškega kardinala katoliške cerkve. Nadškof Euloge je tudi povedal, kako je ruska cerkev dobila "papeža", ko je padla carska vlada.

"Kakor hitro se je izvedelo", je rekel, "da je car izginil, so škofje narodu svetovali, naj zahteva takoj patrijarha, kajti cerkev ne more ostati brez poglavarja. Ljudstvo in duhovščina Moskve se je takoj zbrala skupaj in ustanovili so odbor, ki je izbral tri škofe za to mesto. Potem se je vse ljudstvo sešlo v katedrali Božjega Zveličarja da bi tam s slamo volili. Tri slamice različne velikosti so dali skupaj, za vsakega imenovani škofovi po eno in bi vlekli. Ta volitev se je pa imela vršiti ravno oni dan, ko so maksimalisti prišli na vlado. To je prišlo tako naglo, da se volitev ni mogla izvršiti. Potem se je pa ta odbor zatekel k takozvanim "starcom", to so nekaki puščavniki, ki žive zunaj kje popolnoma za se, kakor starodavni puščavniki in ki so v velikem spoštovanju med ljudstvom. Zloglasni Razputin je bil eden izmed takih "starcev". Tako je prišel v Moskvo tudi "starec" Aleksij, ki je pred vsem ljudstvom bil izvoljen."

Oblast tega patrijarha je jako velika. Boljševiki imajo tolik strah pred njim, boje se ljudstva, da ga primeroma pri miru pustijo. Aretirali so ga nekekrat, pa so ga morali radi ljudskega mnenja takoj izpustiti.

GENERAL FOCH DOBIL LEP DAR.

Vsi jezuitski šolski zavodi v Ameriki, nekako 40 po številu, to so univerze, gimnazije, in kolegiji in višje šole in trgovski tečaji so kupili krasen meč, katerega so z velikimi slovesnostmi poklonili odločnemu katoliškemu možu in junaku Fochu na katerega smo ponosni vsi katoličani celega sveta. Podarili so ga mu v Washingtonu na Georgetown univerzi. "Vse, kar sem v življenju velikega dosegel, za vse se imam zahvaliti samo jezuitom kolegija sv. Klementa v Metz. Tam so me dobri očetje jezuiti naučili delati za dve stvari: Za Boga in domovino!" Tako je rekel ginjen general pri tej priliki.

Pa vprašajte naše učenjake okrog "Prosvete", kaj so jezuitje in kaj uče?

Usoda dunajskega cesarskega dvorca. Avstrijska vlada je določila, da se bo dunajski cesarski двореc uporabil deloma kot muzej, tri največje

dvorane pa se bo uporabljalo za slavnostne prireditve, za koncerte itd. Največja dvorana, ki je 48 metrov dolga in 23 metrov široka, se bo uporabljala za državne prireditve.

IRSKA.

Anglija se je sedaj uradno izjavila, koliko je pripravljena popustiti Ircem pri sedanjem njih boju za popolno neodvisnost. Izjavila je, da jim da popolno "dominion" vlado, kakor jo ima Kanada, samo mornarico in tarif hoče imeti skupen. Irci pa se bodo težko udali, da bi kaj popustili. Kakor se vidi, so odločeni ali izbojevati popolno neodvisnost, ali pa poginiti.

Veliki nemiri so zopet na dnevnem redu. V mestu Belfast je bilo zopet veliko pobitih.

LISJAK LLOYD GEORGE.

Kako je mogoče, da je Lloyd George tako močan na Angleškem, da se mu mora vse klanjati, poročajo sedaj časniki. Podkupljene ima vse največje časnikarje po Angliji, ki vsi samo tako pišejo, kakor on narekuje in vse samo tako poročajo kakor želi ta mož.

Tu lahko vidijo katoliški Slovenci, kaj pomenja časopisje.

PRED VAŽNIMI SPREMENBAMI.

Velika agitacija boljševikov in raznih prekucuhov po Evropi proti Združenim Državam radi dveh morilcev v državi Mass. bo imela dobre posledice v tem, da se bo Amerika zavedla in pokazala vrata vsem onim, ki so prišli sem iz raznih držav, kjer niso imeli nič svobode, tukaj pa delajo za uničenje sedanje oblike vlade s silo, kakor to delajo tudi slovenski rdeči listi. Po več najvpljivnejših listih so bili te dni uvodni članki, po katerih sodimo, da bo naša vlada kmalu nastopila proti vsem onim, katerim se ruska rdeča nebesa tako strašno dopadejo, in jih bo lepo poslala v Rusijo, naj se tam najedo teh nebes, ako si jih tako žele. Tako piše največji ameriški list, Chicago Daily Tribune: "Mi imamo svojih nezadovoljnih dovolj. Teh se ne moremo iznebiti in jih moramo trpeti v svoji sredini. Toda da bi nam kedo hodil sem iz Evrope oznanjat ruska nebesa, katerih si ameriško delavstvo prav nič ne želi, tega pa že ne! List priporoča deportiranje vseh teh Trotzkijevih agentov.

"Amerikansko delavstvo še ni izgubilo svoje pameti. Prav nič nima volje zamenjati ameriške razmere, če tudi trenutno niso najugodnejše, za Ruske razmere ali sedanja naša sodišča s kako "čeko", ki ima toliko milijonov umorov na svoji vesti, katere je pomorila samo radi osebne prepričanja brez vsake preiskave in brez vsakih dokazov."

Pametna beseda. Tudi mi bi enako svetovali slovenskim rdečkarjem, naj gredo v Rusijo, pa bodo takoj imeli rdeča nebesa in jih ne bo treba še le čakati, kedaj pridejo v Ameriki. Naša vlada bo jako dobra in jim bo plačala "frej karto" v zlata ruska nebesa!

NOVA VELIKANSKA IZNAJDA.

Ako se žitno zrno zdrobi v najfinjšo moko, je ta moka sestavljena iz samih najdrobnejših koščkov. Ako se eden izmed teh koščkov morda pogleda s steklom, ki ga stokrat, morda tisoč stokrat poveča, je seveda precej velik. Todaj se ga lahko (Nadaljevanje na 3. strani)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Naši državni dolгови. Finančni minister in demokrat dr. Kumanudi je finančnemu odboru slikal žalostno stanje državnih dolgov. On sam nima pojma, kako pravzaprav stoji z našimi dolgi. Narodna banka ima svoje številke direktorja državnih dolgov tudi svoje in finančni minister zopet — svoje! In vse te številke se ne vjemajo. To je gospodarstvo! Zares prav po balkansko: brez volje naroda, — brez parlamentarne kontrole!

Čudna zapuščina ministru. Te dni je oporočil neki trgovec iz Srbije 100.000 dinarjev onemu ministru naše kraljevine, ki bi prvi uvedel batine v naši državi. Dosedaj še nam ni znano, ali bo kateri od ministrov izpolnil poslednjo voljo pokojnemu, ne vemo pa tudi, ali se naj te, za 100.000 dinarjev oporočene batine preizkusijo na ministrih.

STATISTIKA PREBIVALSTVA JUGOSLAVIJE.

Ravnateljstvo statističnega državnega urada v Beogradu je izdelalo enotno statistiko za celo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, iz katere vzmemo sledeče podatke:

Število prebivalcev dne 1. febr. tega leta je bilo:

- 1.) Srbija (severna in južna): moških 2,020.547, ženskih 2,136.683, vsega 4.157.110.
 - 2.) Črnagora: moških 86.596, ženskih 86.364, vsega 172.960.
 - 3.) Bosna in Hercegovina: moških 952.677, ženskih 923.866, vsega 1,876.543.
 - 4.) Dalmacija: moških 149.925, ženskih 151.421, vsega 301.346.
 - 5.) Hrvatska in Slavonija: moških 1,262.609, ženskih 1,329.251, vsega 2,591.830.
 - 6.) Medmurje: moških 47.968, ženskih 49.977, vsega 96.945.
 - 7.) Otok Krk: moških 9.831, ženskih 11.088, vsega 20.919.
 - 8.) Slovenija: moških 505.645, ženskih 552.819, vsega 1,058.464.
 - 9.) Banat: moških 234.868, ženskih 245.951, vsega 480.819.
 - 10.) Bačka: moških 407.971, ženskih 427.825, vsega 835.796.
- Vsega skupaj: 5,676.547 moških, 5,914.245 ženskih, 11,590.792 prebivalcev.

Prebivalstvo nekaterih delov Dalmacije, v katerih zaradi okupacije ni mogel biti popis pravočasno izvršen, ni vpisano v zgornje številke. Kakor tudi ne prebivalstvo Kovčev (Nadaljevanje na 3. str.)

KATOLIŠKI VESTNIK

CERKVENO PETJE.

Veliko gibanje se je začelo po celi Ameriki za splošno upeljavo ljudskega cerkvenega petja, da bi cela cerkev proizvajala vse cerkvene pesmi. Posebno Benediktini so na čelu tega gibanja. V Baltimoru je imel predavanje Very Rev. Adrijan, prijor iz Farnborough, ki je imel nagovor na semenišnike v St. Mary's semenišču. Rekel je med drugim: "Maše Handelove, Mozartove in drugih slavni skladateljev, so bile zložene ne za cerkev, temveč za gledališče. Cerkev liturgija zahteva priprosto petje. V cerkev namreč ne hodijo ljudje, da bi čuli umetno petje samo, ta gre raje v gledališče ali h koncertom. V cerkev hodi ljudstvo, da daje čast Bogu, da moli, ne pa da bi ga kedo zabaval s kakimi operami ali posvetno muziko. Popolnoma napačno je, ako nekateri organisti skušajo proizvajati moderne skladke s teatralnim tonom. Dajte ljudstvu priprostega petja! Dajte mu, da bo zapelo iz srca preprosto pesem, primerno pobožnosti in njegovim čutilom, da bo srce kaj dobilo, da bo vedel, po kaj je prišel v cerkev."

Tudi med nami Slovenci se je v tem že veliko grešilo. "Cerkev napolni lepa pridiga in lepo petje," so rekli. Na eni strani je to res. Gorje (Nadaljevanje na 3. strani.)

VAS DENAR

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:
500 \$ 2.30
1,000 4.50
5,000 22.50
10,000 42.00

Za italijanske lire:
50 \$ 2.75
100 5.00
500 22.50
1000 44.00

Vse pošiljatve naslavljajte na:

"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

TE DNI JE IZŠEL V NAŠI TISKARNI NAJNOVEJŠI MOLITVENIK

MOJ TOVARIŠ.

Tako ličnega in pripravnega molitvenika kakor je ta, ameriški Slovenci še nismo imeli. Molitvenik je vezan v črne platnice za odrasle in za mladino v bele platnice. Za dečke s krasno sliko prvo-obhajanca na prvi strani za deklice s sliko prvo-obhajanke.

Molitvenik je tiskan z VELIKIM TISKOM. Obsega samo dvesto strani. Tako je knjižica zelo pripravna za v žep tudi za moše. Molitvenik vsebuje tudi devetdnevnicno na čast sv. Ani. S tem smo pa ustregli našim ženam in materam.

V resnici bo ta molitvenik dobrodošel starim in mladim in bode krasen božični in novoletni dar za vsakega.

Rojaki, segajte po tej knjižici!

Cena: črne platnice s zlato obrezo \$1.00

bele platnice s zlato obrezo 1.25

Naroča se pri:

"AVE MARIA",
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zakaj nisem socialista.

Naši rdečkarji, kateri so vzeli patent na reševanje delavskega vprašanja, kajti to jim nese, kakor vsak drug patent, dokazuje naprej in naprej, kako so samo oni, ki pravilno rešujejo delavska vprašanja. Pomotvalno se obrnejo na vsakega družega ki ima drugačne misli, kakor jih imajo sami, češ, kaj boš ti, ki nič ne veš. Mi! Mi! Mi, ki smo socialisti in radikalci in boljševidi, ki znamo zabavljati proti kapitalistom, ki znamo hvaliti židovske Trotzkyje, da, ki si celo upamo "črez farje" zabavljati in ki nikdar v cerkev ne gremo! Mi smo pravi delavski prijatelji in delavski voditelji!

In dobe se omejeni duhovi, ki temu bahanju in tej lastni samohvali tako slepo vrjamejo, da so prepričani, da je to res. In vendar kako se motijo!

Naj danes opozorimo samo na to-le:

Ako je socializem res tako velik in edini prijatelj delavstva, zakaj pa mu milijoni delavstva ne vrjamejo? Zakaj ga zapuščajo? Amerikanski delavec je inteligenten, to mu mora priznati vsak slovenski delavec. Zakaj ni ameriško delavstvo kot tako za socializem? Zakaj se je stranka od 100 tisočev skrčila tekom enega leta nazaj na 10 tisoč? Stotisoč in deset tisoč je velikanska razlika.

Ako je socializem res edini delavski odrešenik, zakaj peša po vseh državah? Da, zakaj? Zakaj odpadajo od tega nauka trumoma po vseh narodih delavci in se nekateri oprijemljejo radikalizma, drugi, večji del pa iščejo drugje poti, po kateri bodo prišli do rešitve njih vprašanja?

Vsaka dobra ideja zmaguje in je še zmagala. Ko bi bila socialistiška ideja dobra, bi gotovo zmagala. Toda, kjerkoli je prišel socializem do moči, kaj je pokazal?

To, da zna razbiti, ne zna pa sezidati. Zna vzeti kruh, ne zna ga pa dati. Zna razbiti države, ne zna pa dati svobode. Kriči o svobodomiselnosti, ne pozna pa svobode. Koliko na primer so kričali socialisti že proti inkviziciji. Koliko tinte so prelili. Kaj pa čeka? Ruska čeka? ki je pomorila toliko nedolžnih žrtev, kakor preje ne vsa ruska autokracija vsa leta in kakor vsa inkvizicija vseh držav, kakor vsa sodišča čarovnic, ki je prekosila v svoji grozovitosti vsa zgodovinska najkrutejša in najgrozovitejša dejanja in dogodke.

Slovenski delavec, ki so morda še danes socialista, vprašaj se na tale vprašanja in si skušaj sam odgovoriti nanje po tem, kar veš o socializmu.

Kdor enkrat začne resno premišljevat socializem in vse, kar je v zvezi z njim, noben ni več njegov pristaš. Vsak mu obrne svoj hrbet.

Ko bi vsak katoliški Slovenec samo del tega, kar potroši za naše protikatoliške liste, žrtvoval za katoliški tisk, katoliški Slovenci v Ameriki bi bili danes na drugem stališču, kakor pa so.

Sramotno pisanje.

Vsak katolik ljubi in časti Marijo. Posebno mi katoliški Slovenci se radi pobahamo, da smo posebni ljubitelji Marije. Radi se sklicujemo na njene cerkvice, s katerimi je okrašena naša slovenska zemlja doma.

Te dni je se je pa zopet predrznil grdi list Glas Naroda, da se je v svojem predalu, kjer raztresa svoje neslanosti pod imenom "Peter Zgaga", nesramno in bogoskrunsko zaletel tudi v Marijo in njeno božje Materinstvo in devištvu.

Z vso odločnostjo in vsem ogorčenjem dvigamo svoj glas v protest tega bogokletja! Sram Vas bodi! Proč od naših verskih nauk in naših svetih stvari! Če ste vi odpadli od svoje vere, pa je še med Slovenci veliko tisoč, ki še nismo in katerim je še vera in verske stvari dragocena svetinja in sveta dedščina naših očetov, katero smo pripravljene braniti če treba tudi s svojo srčno krvjo. Zato v imenu vseh katoliških Slovencev kar najodločneje protestiramo in Vam kličemo: proč s svojimi umazanimi pèresi od naših verskih resnic, v katerih kažete toliko ignoranco in tako sramotno nevednost, da je to sramotno za vas in za vaše učitelje veronauka!

Katoliški Slovenci, to je že večkrat naredil Mr. Sakser, da se je tako podlo zaletel zlasti v prečisto našo Mater Marijo. Kako dolgo bomo to mirno trpeli? Opozorjamo na to

Imaš dobrega prijatelja, ki je zmoten in zapeljan. Ali bi ne videl rad, da bi tudi on spoznal svojo zmotno in sprejel nazaj resnico? — Dobro! Pomagaj mu, da bo poslušalec te "moderne pridige". Toda kako naj to storiš? — Naroči zanj za eno leto "moderno prižnico", da bo prihajala vsaki teden dvakrat v njegovo hišo. Če toraj on noče h pridigi, bo pa tako pridiga prišla k njemu na njegov lastni dom. — Ali ne vidiš, kako veliko dobro in bogoljubno delo boš naredil?

bogokletje vse naročnike lista "Glas Naroda". Morete to odobravati? Vedite, da je katolik, ki podpira tak list in ki molči na vse to, skrivrec tega bogokletja. Vprašajte irske ali ameriške katolike, kaj bi oni naredili, ako bi kak njihov list napadel Marijo. Vprašajte jih, če bi tak list še kedaj dobil le en cent od njih? Nikdar! In tako je treba! Zato pa ker smo katoliški Slovenci tako mevrzasti, da se nam sme napadati in sramoti vsi, še bolj svete stvari, zato pa so ti verski odpadniki tako predrzni in gospodarijo med nami, mesto, da bi jim katoliški Slovenci pokazali vrata in rekli: Proč iz naše srede! Kedor pa podpira tako podjetje, pa je izdajalec svoje vere, ker s svojim denarjem plačuje te bogokletne napade.

Ako tako piše Mr. Konda v svojem listu, kedo se zanj zmeni drugi kakor Bog, ki ga bo kaznoval, in hudič, čigar delo vrši. Bogokletja v njegovem listu so kakor bogokletja v peklju, — tam kamor spadajo. Tega lista ne bere drugi kakor oni, ki je njemu enak. Glas Naroda pa najdemo tudi med katoliškimi Slovenci, celo v župniščih.

Zato, Mr. Sakser, sram Vas bodi! Sicer pa le čakajte malo! Saj bo tudi za Vas čas prišel, ko boste morali zopet klicati Marijo na pomoč, kakor ste jo že, ako Vam bo Bog samo to milost še hotel dati?

Iz slovenskih naselbin.

CHICAŠKE NOVICE.
USTANOVITEV TRGOVSKE
SLOVENSKE ZVEZE
V CHICAGO.

Nobena reč ne zveseli bolj navdušenega rodoljuba, kakor če vidi, da se širi zavednost med rojaki, naj bo že v katerekoli stroki. Tako so se tudi Chicaški trgovci in obrtniki sešli na ustanovni shod na 23. novembra, kjer se je ustanovila Zveza slovenskih trgovcev in obrtnikov. Mi tej novi zvezi želimo kar največ uspelra, da bi zanesla v resnici pravega duha edinosti in sloge v slovensko nasebino, kajti nihče ne bo imel od edinosti med rojaki večje koristi, kakor ravno slovenski trgovci. Med nami je le malo zavednosti. Marsikdo ve, da je ta slovenski trgovec boljši, kakor tuji in da mu bo bolje postregel, toda gre raje h tujcu, kakor h domačinu. Tako med nami bogate tuji, slovenski trgovci se pa bore za svoj težki obstanek. Mr. Grill, predsednik te Zveze, je obljubil, da bo vse storil, da bo dobil pred vsem od mestnega odbora več razsvetljava v našem distriktu. Po naših ulicah je tako temno zvečer, da se vsakdo boji priti v ta okraj, da bi ne bil okraden. Veliko dobro delo bo storil Mr. Grill, ako to res doseže. In upamo, da bo s pomočjo Zveze tudi dosegel.

Sedaj bodo morali pa naši trgovci najprej sami pokazati s svojim delovanjem, da so za "svoji k svojim". Potem naj se zavedo, da je denar katoliškega odjemalca prav tako dober in toliko šteje, kakor denar brezverskega odjemalca. Zato naj ostanejo trgovci, posebno s svojo Zvezo strogo na trgovski podlagi in naj skrbje samo za napredek nasebline in naj jim je njihov cerkev prav tako pri srcu, kakor vsaka druga stvar. Lahko rečemo, da je Chicaška nasebina za 50 proc. narastla in napredovala, od kar je naš župnik začel s slovensko šolo. Naj trgovci vprašajo svoje odjemalce, pa bodo videli, da govorimo resnico. Zato naj ne pozabijo, da bo napredek cerkve in šole tudi njihov napredek. Čitali smo, da so v neki nasebini v O. šli za parado, ko se je polagal vogeljni kamen za katoliško cerkev, tudi prostozidarji in da je največ prispeval za katoliško cerkev trgovec prostozidar in nekatolik. Čudno se nam je zdelo, da si Zveza ni izbrala za kraj svojega zbiranja našo slovensko dvorano, da so šli raje v tujjo, litvinsko. Ali ni trgovec — kakor smo rekli — denar faranov prav tako dober kakor ne faranov? Kateri trgovec je pa tako omejen, da ne bo šel na sejo zato, ker je v katoliški dvorani — ako se gre za dobiček, potem pa bi o njem katoliški farani lahko sklepali, da ne mara tudi katoliškega denarja.

Enako ponujamo tudi naš list popolnoma na razpolago Zvezi in bomo radi brezplačno priobčevali vsa naznanila, katera bi nam poslali. Mi smo odločno za Zvezo in jo prisrčno pozdravljamo in ji želimo obilo vseh in smo drage volje vse pripravljene storiti, da ji pomagamo na noge. Malo je slovenskih hiš, ki bi ne imeli našega lista v hiši. V kolikor smo se informirali, ima do sedaj naš list največ naročnikov v Chicago. Poleg tega je pa naš list in naše podjetje tudi član Zveze.

Zato slovenski trgovci na noge! Upamo, da ga ne bo slovenskega trgovca in obrtnika v Chicago, ki bi ne bil član Zveze. V slogi je moč.

Dekliška Marijina družba župnije sv. Štefana v Chicagi priredi v cerkveni dvorani v soboto, dne 10. dec, in v nedeljo, 11. decembra obakrat zvečer ob 7:30 glediški predstavi: "Strahovi" in "Oj ta Polona." Za omenjeno prireditve se članice marljivo pripravljajo. Kdor se želi pošteno razvedriti in nasmejati naj ne zamudi prilike. Odbor.

OPEN SHOP V CHICAGO.

Konec stavbinskih preprirov glede delavskih plač bo "open shop", velik udarec delavskim unijam. Pred več meseci je izdal sodnik Landis, katerega so si unije izvolile za posredovalca v prepiru med delavci in delodajalci radi plač, plačilno lestvico za razne delavce po več mesečnim posvetovanju z delavci in gospodarji. — Nihče bi ne imel proti znižanju plač, ko bi bile plače enakomerno nižane. Toda sodnik Landis je nekaterim strokam delavcev znižal plače skoraj na polovico, drugim za četrtno, drugim pa skoraj nič. To nekatere stroke niso hotele sprejeti te odločitve, ker je za nje to žalitev. Vendar razmere so take, da se sedaj ne da veliko pripraviti. Delavstvo je že lačno, kaj hoče družega, kakor udati se. Vendar pa s tem stvari niso urejene. Ako gospodarji mislijo, da se kaj dosegli, se motijo. Sedaj so vsi gospodarji razglasili "open shop", to je, da bodo sprejemali na delo unijske in ne unijske delavce. — Vendar pa nimajo čiste vesti. Boje se delavstva. Zato so ustanovili posebno zavarovalnico, ki jih bo varovala pred škodo, katero bi jim morda stavkujoči delavci povzročili. — Kako so omejeni! Ne vedo, da nobeno vprašanje ni rešeno dokler ni rešeno pravilno. Dokler ne bodo dosegli prijateljskega sporazuma z delavci, je vse zastoj. — Občudovanja je vredna njih omejenost. Za se hočejo stare cene za delavstvo pa nove. Vsem enako!

New York, N. Y. — Lepo se je vršila 40urna pobožnost v naši župnijski cerkvi Sv. Cirila zadnjo pobožnostno nedeljo, ponedeljek in torek. V nedeljo zvečer je imel govor domači župnik, v ponedeljek Rev. Kornelij Petrič O. F. M. v torek pa Rev. Anzelm Murn OFM. Sklepno pobožnost je vodil slovaški župnik Rev. Alojzij Blaznik iz Haverstraw. Prišel je tudi k sklepu in asistiral Rev. Irenej Petrič OFM., hrvaški župnik iz New Yorka. Češčenje presv. Rešnjega Telesa je bilo celi dan neprenehoma, vedno je bilo kaj častilcev v cerkvi. Posebno lepo so molili naši učenci, katere so pošiljale č. sestre iz župnijske šole sv. Nikolaja več vsako uro od 10. dopoldne do 4. popoldne. V nedeljo so pa družbenice Marijine družbe častile presv. Rešnje Telo od 1. do 7. ure zvečer, vsako uro po dve. Tudi lepo število vernikov je pristopilo vsako jutro k mizi Gospodovi mej sv. mašo, pri kateri so, kakor tudi vsaki večer, jako lepo peli naši cerkveni pevci.

Marijina družba se bo tudi let-s. kakor navadno pripravljala na svoj glavni praznik M. Brezmadežne s tridnevnic, ki se prične v ponedeljek, 5. decembra zvečer in sklene na glavni praznik s skupnim sv. obhajilom ob 7. uri zjutraj. V nedeljo, 11. decembra pa prirede družbenice Marijine lepo Silvin Sardenkovo igro "Skrivnostna zaroka" —

P. Benigen O. F. M.

Eveleth, Minn. — Kakor Vam je znano, sem odpotoval iz Chisholma dne 28. novembra in dospel še isti dan v Eveleth, kajti Kitzville sem prepustil naši vrli zastopnici Mrs. Potočnik, ker mi je ona obljubila, da bo obiskala tam Slovence. Zato sem se podal naravnost v Eveleth, Minn., kjer sem bil ljubeznjivo sprejet od gospoda župnika Rev. A. Leskovca. Isti čas se je pa zglasila naša vrla zastopnica Mrs. Gregorič v župnišču in me spremila k Mrs. Kastelic, k naši dobri in vrli naročnici, kjer sem dobil prenočišče. Za to se Mrs. Kastelic lepo zahvaljujem. Drugi dan so me pa kar štirje vabili in me hoteli imeti. Šel sem k gostoljubni družini Gregorič, kjer sem užival njih gostoljublje celih šest dni. Med tem časom namreč sem se nekoliko pobil na nogo,

da sem moral za štiri dni opustiti nabiranje naročnikov. Ne bom pozabil, kako požrtvovalno sta skrbeli za me ta čas Mr. in Mrs. Gregorič. Bog jima plačaj. Sedaj sem zopet pri moči in zdrav, da morem razširjati naše lepe liste: "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik Presvetega Srca Jezusovega". Sedaj pa uživam gostoljublje častitega gospoda župnika Leskovca, ki me je jako ljubeznjivo sprejel. Tudi me je pri obeh mašah jako toplo priporočil ljudem, da naj se naročajo na dobre liste. Zato blagemu gospodu župniku vsa čast in Bog plačaj! Saj jih tudi vsi Evelethski Slovenci zelo ljubijo. Prve dni me je spremljevala po hišah Mrs. Gregorič, kar se je prav dobro obneslo. Potem je šla pa en dan Mrs. Preglet iz Gilberta, za kar ji bodi srčna hvala. Gospod urednik, tukaj imate vrle zastopnike in zastopnice, posebno marljivi sta Mrs. Gregorič in Mrs. Preglet. Za časa moje boleznii so me vsi pridno obiskovali. Tudi Mrs. Kastelec je vedno pripravljena pomagati pri tem delu, kakor tudi Mr. Zakrajšek. Tudi on me je spremljeval eno popoldne. Tako Vam povem, da sem prav zadovoljen s svojim delom za liste, ker tukajšni Slovenci so zavedni Slovenci in čast jim! Samo ko bi bile boljše delavske razmere. Pa to je kakor povsod. Vsi tarnajo, da se malo dela in da so zaslužki majhni. V nekoliko dnevih bom končal v Evelethu, potem se pa podam v Gilbert, Minn. Naj se še enkrat prav srčno zahvalim vsem, ki ste mi šli na roke pri mojem težkem delu, posebno pa Rev. Leskovicu, Mrs. Gregorič, Mrs. Preglet kakor tudi Miss Širše za postrežbo. Vsem skupaj kličem: hvala lepa in živel!

Leo Mladič, pot. zastopnik.

AMERIŠKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

"transfer" in naj jih spravljajo, kajti najbrže bodo dobili za vsakega tri cente nazaj.

VELIKA RAZSTAVA GOVEJE ŽIVINE.

Kedor se zanima za govejo živino ima lepo priliko, da si ogleda največjo svetovno razstavo goved v Chicago v klavnica. Te teden je celi teden čas, dasi vsakdo lahko ogleda to razstavo.

NOV NASKOK "SUHAČEV."

Prohibicijske organizacije, ki so dosegle našo "sušo", o kateri nekateri toliko tožijo in toliko javkajo radi nje, kakor jih "tare" in "mori", so izdali poročilo, da so zbrali skupaj novih 250.000 dol., katere bodo porabili samo za to, da bodo "sušo" naredili še bolj suho, da bodo dosegli prepoved vsakega proizvodjanja alkohola. — Te svote bodo porabili največ samo za oglašanje po listih, katere bodo podkupili, po celi Ameriki, da bodo delali še bolj za popolno sušo.

O, to bo še javkanja o suši pri tistih, katere že sedaj "tare", ko imajo vendar še svoje sodčke v kleti.

TRETJA STRANKA.

Ustanavlja se tretja stranka, katera bo skupaj z republikansko in demokratsko nastopila prihodnje leto pri volitvah. Imenovala se bo liberalna stranka, pa ne v smislu, kakor se je imenovala stara slovenska liberalna stranka, kajti njen program bo nekaj čisto drugega.

ZA BOŽIČ

je gotovo da se boste spomnili svojih domačih v stari domovini in jim poslali kak dar za praznike. Ako hočete da bo denar v pravem času na svojem mestu, pošljite to takoj in sicer skozi podjetje, ki Vam nudi najhitrejšo postrežbo, zanesljivost in pa tudi najcenejše cene evropskim valutam. To podjetje pa je:

Bančni Oddelek "Edinosti",
1849 W. 22 St., Chicago, Ill.

RAZGLED PO SVETU.
(Nadaljevanje z 1 strani.)

ko še bolj zdrobi, da se ga ne vidi več, razun ako se tiščokrat poveča. Ko je tiščokrat povečan, ta še manjši košček, je zopet velik, vsaj oko ga vidi velikega. Toraj se ga lahko še bolj zdrobi, da se ga bo videlo samo s povečalnim steklom, ki ga bo desetstičkrat povečal. In ako bi se tega še bolj zdrobilo in bi se dobilo še večje steklo, ki bi ga zopet povečalo in bi se ga zopet zdrobilo. Kajne, to bil že tako majhen košček, da si ga komaj še misliti moremo tako majhnega. Vprašanje pa je, kje je meja tega povečanja, oziroma drobljenja. Učenjaki imenujejo najmanjši delček kake stvari, na katerega se da kaka stvar zdrobiti, molekula. Vendar ali je pa ta molekula že najmanjši košček? Ne! Našli so, da je ta molekula sestavljen iz še manjših koščekov, ki se imenujejo atomi. Še manjši koščeki, kakor so atomi so elektroni.

Te dni se je pa posrečilo učenjaka profesorjema J. K. Morseju in L. D. Loebu, da sta iznašala povečalno steklo, ki poveča vsako stvar 250 milijonkrat. Ko sta s tem aparatom pregledovala "molekul", sta pa našla nekaj, kar ju je napolnila z občudovanjem. Videla sta skozi to steklo, da so molekuli do atoma to, kar je so zvezde do solnca, da se vsak molekula, neskončno majhna stvarica, vrti v vsaki stvari okrog same sebe, kakor se vrti n. pr. mesec ali zemlja ali vse zvezde, in poleg tega še okrog molekula, kakor se vsi solnčni planeti vrte okrog solnca. Prečetni eden sta skicala vse učene profesorje v Chicago, kjer sta jim pokazala svojo iznajdbo. Seveda je vse napolnila z občudovanjem. Ta iznajdba bo imela najbrže velikanske posledice za seboj. Baje je ta iznajdba za prihodnost to, kar je bila iznajdba elektrike za našo dobo. Na podlagi tega bodo lahko iznašli marsikaj, kar je sedaj še globoka skrivnost človeškemu razumu.

ČUDNI POJAV.

Pretečeno nedeljo smo šli z našo mamico zemljo skozi nevarno krizo. Revisa je namreč zašla med koščke razdrobljenega nebesnega telesa, velikanske zvezde, o kateri poročajo zvezdoslovci, da se je razbila iz neznanega vzroka pred nekako pol stoletjem. Ta zvezda je ušla iz svojega tira leta 1772, kakor je opazil učenjak Montaigne. Potem se je pa nekam izgubila. Še le leta 1805 so jo zopet opazili in potem zopet ni bilo sledu o njej do 1862. ko jo je avstrijski učenjak Biela našel, po katerem se tudi imenuje. Po računih učenjakov, bi bila skoraj zadela v zemljo leta 1853. Razbila se je leta 1862. Leta 1885. smo šli prvič skozi razbite kosce te zvezde in veliko kosov je padlo na zemljo kot meteorji. Starejši ljudje še dobro pomnijo, kako so neki večer naenkrat opazili na neba kakor bi deževalo svetlih ognjev in so prestrašeni gledali, kaj bo. Učenjaki so dobili več teh meteorjev in so jih znanstveno preiskali. Na svoje veliko začudenje so pa našli v teh meteorjih neovrglive dokaze, da je ta zvezda imela nekako življenje, kakor zemlja. Letošnja raziskovanja so že tako daleč prišla, da so našli v njih rastline nekake vrste in celo obliko teh rastlin. Na poseben način so te rastline razvili, da so začele rasti, dasi so šle skozi zimo 459 stopinj Farenheita pod ziro. O teh stvarih pravijo učenjaki, bodo v kratkem izdali nezasišana poročila in dokaze.

ALI JE UPANJE NA REŠITEV EVROPSKE OMIKE?

"Evropa je na robu popolnega razpada", pravi v Chicago Daily Tribune nek njen dopisnik. Kar je sedaj v Rusiji, pravi je samo še le začetek. Iz Rusije so bo razpad razširil po vsej Evropi. Vsa omika in kultura Evrope bo globoko padla in se ne bo dala rešiti. Toliko pobitega moštva se bo sicer telesno kmalu spopolnilo. Toda toliko pobitih učenjakov in profesorjev in raznih znanstvenikov se pa ne bo tako hitro spopolnilo. Nasprotno se bo ve-

dno občutneje kazalo od leta do leta.

ROCKEFELLER V KAVKAZU.

Rockefeller je dobil od bolševikov popolno in izključno pravico do velikanskih petrolejevih vrelcev v Kavkazu. — Živio, Trotzky! To vam je sovražnik kapitalistov!

VELIKANSKI NEMIRI PROTI FRANCOSKI.

Po ceiti Italiji so nastali velikanski nemiri sovražstva proti Franciji. Na do sedaj nerazumljiv način so prišla v Italijo poročila, da je Briand, francoski ministerski predsednik in zastopnik francoske vlade v razoroževalni konferenci, imel govor, kjer se je boje jako zaničevalno in razžalljivo izrazil o italijanski vojski. To je razburilo vse Italijo in po vseh večjih mestih so bili pred francoskimi konzulati velike demonstracije. Italijanski zastopnik pri razoroževalni konferenci, Schanzer je takoj kabeliral domov izjavo, v kateri slovesno izjavlja, da so vsa ta poročila lažnjiva, da ne ve, kako so mogla ta poročila priti v javnost. Tudi vsi zastopniki konference so bili razburjeni radi teh poročil. Nihče ni vedel, kdo je dal ta poročila v javnost.

Daily America Tribune, katoliški naš dnevnik, pa je prinesel pojasnilo tega slučaja, katero pojasnilo je bilo potlačeno pri vseh drugih listih, da ga niso smeli prinesiti, ker so lastniki najbrže bili podkupljeni ki pove, da je Anglija dobila v svojo oblast vse poročevanje iz te konference. Ker je Hughes predsednik konference in se Amerika boji, da bi ne kršila gostoljubnosti in ne žalila koga, zato Hughes ne daje nikakih izjav. Pač pa morajo celo Amerikanski poročevalci iskati poročil o stališču Amerike pri angleških zastopnikov, ali pa izdanih tako, da sedi poročil iz konference, je 750.000 besedi ali narekovanih od angleških zastopnikov, ali pa izdanih tako, da angleška vlada pove, kakor ona sama hoče.

Iz tega je jasno, da je Anglija naše uprizorila to gonjo proti Franciji, ker se boji francoske premoči. To potrjuje tudi dejstvo, da je Angleška baje jezna na francoskega predsednika Brianda in sicer tako, da bo stari lisjak Lloyd George sam prišel na konferenco, da popravi kar je Briand "pokazil", to se pravi, da bo podrl vpljiv, katerega si Briand in Francija dobil v Ameriki. Foča so vse povsodi sprejeli z največjim navdušenjem. Kaj čuda, da se stara kračmarca boji, da bi ji Združene države ušle iz njenih krempljev, v katerih jih drži. Kakor je sedaj, smo itak samo podložni Angliji.

VELIKI NEMIRI V TRSTU.

V Trstu so izbruhnili veliki nemiri. Veliko bomb je bilo vrženih. Veliko meščanov mrtvih. Boji divjajo med fašisti in narodnimi. Naj se le dobro streljajo! Manj ko bo te go lazni, bolje bo!

BURGENLANDIJA ZA MIR.

Prebivalci takozvane Burgenlandije žele, naj bi se prej ko preje izvršil plebiscit v teh krajih, da bi se odločilo, kam bode spadalo. — Baje je že bil tam plebiscit, vsaj časniki so poročali, pa se ni ničesar odločilo.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

čke srenje, ter mest Vel. Bečkereka in Bele Cerke v Banatu, mesta Šabca in občine Rugovske v Srbiji in občin Kosovoluške in Danilovgradske v Črni gori, za katere ravnateljstvo ni dobilo pravočasno podatke. Na podlagi teh podatkov o prebivalstvu je gostost naseljenosti po edinih pokrajin na kvadratni kilometer sledeča: V severni Srbiji okoli 54 preb. V južni Srbiji 32 preb. V Črnigori nekaj čez 17 preb. V Bosni in Hercegovini 36 preb. V Dalmaciji 23 preb. V Hrvatski in Slavoniji — okoli 61 preb. V Medmurju 125 preb.

V Sloveniji okoli 63 preb. in nekaj več. V Vojvodini okoli 68 preb.

KATOLIŠKI VESTNIK.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

pa veri, ako bi morali res začeti enkrat operne pevke vabiti v cerkev, da bodo privabile ljudi tja ali pa sloveče pridigarje. Ako ljudstvo ne bo šlo v cerkev radi vere, radi sv. maše, radi Boga, če gre iz družih uzrokov, je že slabo.

MODERNO MISIJONIRANJE.

Če se za slabo in za službo hudega porabijo vedno vse moderne naprave, zakaj bi se ne porabile tudi za dobro, za Boga. Tako so si mislili katoliki v Pittsburgu, kjer so posebno živahni zadnje mesece. — Tako imajo sedaj tam sveti misijon v stari cerkvi sv. Patrika. Misijon dajeta dva pavlista, Rev. Bertrand in Conway in Rev. David Kennedy. Toda iz cerkve so izpeljali brezžični telefon, tako da elektrika prenaša glas pridige iz cerkve ven po mestu, da vsakdo lahko pridigo poslušša, kdor ima v svojem stanovanju sprejemni aparat, ki ne stane veliko. Tako se bodo tisoči lahko udeležili misijonskih pridig, dasi ne bodo prišli v cerkev.

Misijonarja imata tudi vsako o-poldne pol ure pridigo v glavnem gledišču sredi mesta. Tam odgovarjata na razna vprašanja in ugovore poslušalcev glede vere ali cerkve ali cerkvenih nauk. Ako tam ni časa za vse odgovore, odgovarjata vsaki večer pri misijonu.

Pri misijonu imata pri vratih posebno "boxo" kamor devajo poslušalci svoje dvome in ugovore, katere potem vsaki večer sproti odgovarjata in pojasnjujeta pred misijonsko pridigo.

KATOLIŠKO ŠOLSTVO.

Popolna statistika našega katoliškega šolstva v Ameriki poroča, da se je letos začetom šolskega leta vpisalo v razne katoliške učne zavode 1.795.673 otrok. Tu so štete samo ljudske šole do osmega razreda. Vseh katoliških učencev je pa 1.981.051 in sicer naša vseučilišča imajo 19.802, semenišča 6.667, kolegiji 13.996, višje šole 129.838, redovni kolegiji 4.531, novicijati raznih redov 10.544.

ALTAR BO STAL STOTISOČ.

Nekateri naši rdeči zaslepljeni mislijo, ako oni v cerkev ne gredo, da bo katoliška cerkev radi tega propadla. Tako smo čitali še pred kratkim celo v "Prosveti." Kako so ti revčeki omejeni, bodo spoznali, ako

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovencem v Duluthu, Chisholmu, Evelethu, Ely Gilbertu in po vseh slovenskih naselbinah v Državi Minnesoti, naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor oglase in drugo, kar je z zvezi z našimi listi.

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

ZA PRAZNIKE.

Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primer-nim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja nizka, že samo par dolarjev pomeni jako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljave skozi našo banko so navadno nakazane v 14. dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

Slovenska banka, 70—9th Ave., New York, City Dostavek:—Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svojo potniško pisarno.

samo gredo nekoliko po katoliških cerkvah. Za vsakega slovenskega odpadnika v Ameriki, je dobila katoliška cerkev gotovo najmanj deset dobrih in navdušenih vernikov druge. — V New Yorku naj bi šli taki omejeni duhovi v cerkev Sv. Janeza na Lexington in 76. St. Tam je cerkev Očetov Zakramentarccev, večnega češčenja. Tam imajo sveto Rešnje Telo leto in dan celi dan izpostavljeno in velikrat tudi cele noči. Tam bodo videli, koliko ljudi je še vernih in kako globoko vernih. Ta cerkev je nova in je stala nekako pol milijona. Sedaj bodo dali

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah. Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji. Se priporočam rojakom širom Amerike. ANTON BOHTE, 3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

FRANK TOMAŽICH
SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kisllo zelje in pravo kranjsko ajdovo moko. 1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill. Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik. Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade. Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke. 2049 West 22nd Street, Phone: Canal 5190.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBODZRAVNIK

6127 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Uradne ure: Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00; zvečer od 6:00 do 8:00. V nedeljo od 10:00 do 12:00. Phones: Randolph 3711—Office Princet. 1274 L—Office Randolph 1807 W—Res.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroče, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave Cor. 20th St. CHICAGO, ILL.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave. r'evske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Pri kapitolskemu Jupitru, — kaj takega pa še ne!" zakliče Tel zavzet. "Vi morate biti moj! Ta mir, ta hladnokrvnost bi bila drugod izgubljena. Dobil sem kar skomine. — Kaj je pa tako groznega na mojem predlogu? Ali veste kaj in kdo je gladijator? kaj on dela? — Pojdite se solit! Prav nič ne veste o tem! Povejte mi, ali je vreden zaničevanja mož, ki sam zaničuje svoje življenje? Ali so zmernost, volja, zatajevanje, požrtvovalnost zaničevanja vredne čednosti? Kdo gre neustraseno v boj? Kdo srčno pade? Kdo prebojuje stojično z stisnjenimi ustnicami vse bolečine silovite, mukapolne smrti, med smehom, med zasmevanjem in zasramovanjem krvičejne množice, ki mu poje grozno nagrobno pesem? — Pojdite! Na to niste še nikdar mislili! Kje je človek, vprašam zopet, kje je človek, ki bi se mogel meriti z ednim izmed nas? — Babe, ki se vstrašijo vsake nevarnosti, so dostikrat v bolečinah junakinje — možje, ki so se odlikovali v navdušenju in bojnem metežu, tulijo takoj potem pod nožem mazača. ni trpijo rajše vse mogoče, da bi utekli preteči nevarnosti, — drugi ji hite rajše sami naravnost v žrelo. — Gladijator sam je, ki je v obojem popoln. Ali je zaradi tega zaničevanja vreden? Ali je morda gluh za pohvalo, ravnodušen za občudovanje s katerim ga obsipavajo? Ali ne ostane človek kakor drugi? Ali morda nima starišev, žene in otrok, ki jih hrani s svojo krvjo in jih brani se svojimi neustrašenimi prsi?"

Ko je lanist tako govoril obodren z tiho pozornostjo nemega poslušavca, se je v temu vršila velika izprememba. Besede gladijatorja so mu rezale globoko v srce. Z pomilovanja polnim pogledom in sklonjeno glavico je poslušal nasprotnika.

"Malovredne nas imenujete. To je skoraj isto, kakor podkupljive, ker služimo zaradi denarja, zaradi kruha. Da, plačani smo. Pa ne samo mi! Ali pisatelj ni plačan? — Kaj pa odvetnik, ali vojak, ali uradnik? Odgovorite mi, kdo pa dela kaj brez plačila? — Ali občinski zastop ne dobi plače in celo imperator — ali nima ničesar za svoj trud? Ha, ha! Če bi gladijator vse to delal in trpel, kar dela in trpi, a ne iz lastnega nagiba, edino in le na svoje lastne stroške, potem, ali menite, da bi ga mogli spoštovati? A Tel, lanist, jaz pravim: nasprotno je res. Jaz bi ga zaničeval, obmetaval bi ga z blatom, plunil bi mu v obraz! — Nikar ne zaničujete gladijatorjev! Zaničujte one, ki so krivi, da sploh so. Vjamejo majhnega otroka in ga vzgoje za vničevalno areno! Karajte one, ki tam sede v brezsrčni sigurnosti in se brezsrčno naslanjajo nad prelivanjem krvi, ki nam vriskajo, če mi prijatelju, ali sodrugu porinemo ostro jeklo skozi srce in ki bi nekaj časa potem ravnotako ploskali našemu morivcu. Grajajte naše navade, naše postave, naše tiranske uredbe! In potem te naše bohotne ženske, ki so polne sladkarij, ogrete z vinom, dišeče opojnih dišav, ki tu prebijejo še tistih par ur, kar jim ostane od pregreh —!"

"Molčite, molčite!" brani se Pavel z grozo. "O, Bog, o Bog!"

"Lahko vas to napolnjuje z grozo, lahko kličete k Bogu! — O, kedaj bo vendar prišel Bog in ta svet preustvaril?! Le On bi mogel. — Pa poslušajte! Imam dete doma. Ljubko, nežno, uljudno dete, majhno hčerko. Njena mati je odšla na drugi, morda boljši svet, ko je ta. Tisti dan, ko sem jo izgubil, moral sem se boriti. Gorje! Le na to misliti para mi srce in dušo! Bila je blizu svoje ure in zato razburjena in polna temnih slutenj. Kljub moji prepovedi je prišla v statilijanski cirkus. Tu je videla prekletega Tiberija. — Čudite se tem besedam, pa kaj, mislite, da se ima Tel še česa bati? — Tu je videla tega demona in on njo. Kaj mislite, da je storil? Potem, ko sem podrl že štiri nasprotnike in sem vsled utrujenosti že omahoval, zapovedal je proti vsem navadam, da naj nastopi še eden. Videl sem njen bolesten obraz, videl, kako se ji prsti pregibljejo krčevito sem in tja. — A koga si je izbral ta izmeček človeštva? Njenega brata — Stacija, njenega edinega brata! — In to naj bi bila njegova osveta; ker je ona, — moja sladka Alba, zavrgla ta nestvor v človeški podobi. — Stacij mi ni bil dorasel. Skušal sem ga razorožiti in posrečilo se mi je. Pri tem sem mu prizadejal lahko rano. Padel je in njegova kri je pobarvala pesek. Pogledal sem proti ljudstvu, katerega oči so bile uprte na Tiberija in pričakovalo od njega znamenja življenja ali smrti. Jaz sem bil trdno odločen, da ne bom nikdar postal pred očmi svoje žene morivec njenega brata. — Povesil je palec doli, — jaz naj bi usmrtil Stacija! A v istem trenutku se je razlegal po celem gladališču kosti in mozeg pretresajoč krik; celi narod od iste misli navdahnjen je vzdignil roke kvišku — Stacij naj živi! — Nesel sem nezavestnega iz arene in hitel domov. Ko sem pa prestopil prag svoje hiše, sem našel ženo v vročnici — kako je divjala proti meni, kakor morivcu njenega brata. Zastonj je stal nekaj časa pozneje tudi on poleg mene in jo tolažil. Umrla je v najinih rokah, ne da bi spoznala resnico in mi zapustila marlo Prudencijo — moj edini zaklad na tem svetu."

Prenehal je nekaj časa in se globoko oddahnil. "A kljub temu smo samo nizki, podkupljivi in boječji morivci!" govoril je spet dalje z rezkim glasom.

"Pozabite, oprostite mojim besedam," prosi ga Pavel. "Tako je, kakor pravite. Ne vi, popolnoma drugi nosijo glavno krivdo. Ali kdo ve?" in ponudi mu prijazno svojo roko.

Hvaležno jo prime lanist. "Nisem visokega in plemenitega rodu, kakor vi, mladi gospod, — a vi ste mi ljub, kakor moj lastni sin. Morda bo enkrat le dovoljeno ubogemu gladijatorju ljubiti mladeniča, kateremu sta strah in podlost enako neznane stvari! — Morda vam bom še koristil. Povejte, kaj mislite o Telu? Ali je neizobražen mož?"

"Bojim se, da je njegovo srce višje in temeljiteje naobraženo, kakor Pavla Lepida", odgovori mladenič resno.

"Eno je gotovo," pravi Tel, "ako bi ljudstvo ne zahtevalo iger, bi tudi gladijatorjev ne bilo treba. In drugo je ravno tako resnično: kdor pri takem razveseljevanju išče čast in hrabrost, moč in pogum, jih mora iskati le pri teh, ki so v areni, na sedežih pa sedi le strahopetnost, nečloveštvo, naslada in uživanje."

"Le prerese!" potrdi Pavel. "To je nekaj grozopolnega za čast in slavo te ogromne države. — In ako ne stopi, kakor sam praviš, Bog iz nebes, kako in odkod naj bi prišla kakšna sprememba? Mi ljudje sami tega ne moremo izvesti."

"Da, odkod naj bi prišla?" pravi Tel zamišljeno.

Ta dva moža še nista nič vedela o detetu, ki je v tem času bivalo v Galileji in je ravno vstopilo v enajsto leto.

USPEHI ZDRAVNIŠKE IZKUŠNJE.

Dne 31. oktobra smo prejeli pismo iz Tennessee. Neki sloveči zdravnik, ki tam živi, je napravil poskušnjo s Trinerjevim linimentom in sedaj piše: "Poskušal sem Trinerjev liniment na nekem mladeniču, ki je imel otekle sklepe. Sklepi v nogi so bili skoro iz pravega prostora pri vsakem najmanjšem miglaju sklepa. Uspeh Trinerjevega linimenta je zelo zadovoljiv. Prosim vas pošljite eno pint steklenico na C. O. D., takoj." Ako poskusite to zdravilo pri zvinelostih, pretrganju, revmatizmu ali nevralgiji, boste presenečeni na uspehih. Imejte ga vedno doma pri rokah za vsak slučaj potrebe, tudi zahtevajte od vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili, da ima vedno v zalogi Trinerjevo grenko vino. Razni višji faktorji in oblastvenki v več krajih naše dežele pričakujejo, da se lahko nenadoma povrne "flu" še to zimo v hušji obliki kot je bila v prošlem letu. Paznost je najboljša stvar. Ob prvem znamenju nerednosti pregledajte vašo omarico za zdravila ako imate v nji tudi Trinerjevo grenko vino, ker to je zdravilo, ki vas obvaruje pred večjo nevarnostjo.

Kadarkoli potrebujete starokranjske kose, srpe, bruce, klepanje, oselnike in ročno kovane motike izdelane na Kranjskem tedaj se vselej obrnite na podpisane. Pošljim blago na vse kraje Združenih Držav. — pišite po cene.

STEVE STONICH
trgovec z železnino in pohištvo,
Chisholm, Minn.

Izdelujem in popravljam vsakovrstne

HARMONIKE.

Delo zanesljivo in točno.

Andrej Gale,

412 — 98 Avenue West,
NEW DULUTH, MINN.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri lokalnem zastopniku ali pa pišite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da vam damo svoj nasvet.
2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporočam Slovincem in Hrvatom moje dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan svoje meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

IŠČE SE SLUŽKINJO

za splošna hišna dela. Prednost ima taka, ki je navajena otrokom. Dobra plača in dober dom za pravega dekleta. Za vse podrobnosti vprašajte pri:
Mrs. J. J. Weiss,
6358 So. Artesian Ave., cor. 64th St.,
2nd Apartment
Chicago.

LEPA PRILIKA

za dva poštena fanta. Imam za oddati v najem dve lepi sobi z vsemi udobnostmi. Na željo bi jim tudi prala perilo. Najemnina od sobe je \$10.00 na mesec.

Za nadaljne informacije vprašajte pri.

MRS. A. RIBNIKAR,
2233 W. 23rd St., Chicago, Ill.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narajeno kislino zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Povabljeni ste

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylih" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,
\$35.00,
\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknhah za jesensko in zimsko sezono, v najnovejšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSAKO NEDELJO DOPOLNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.